

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 21

IM. JURIJA GAGARINA

W ZABRZU

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Zabrze, 09.05.2024r.

**PODSTAWOWE AKTY PRAWNE POLITYKI OCHRONY DZIECI,
NA KTÓRYCH OPARTE SĄ STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 21 IM. J. GAGARINA W ZABRZU**

1. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj.. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359)
4. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606)
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 31 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj.. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375 z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm.) - art. 23 i 24
10. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)

I.

PODSTAWOWE TERMINY UŻYWANE W DOKUMENCIE STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 21 IM. J. GAGARINA W ZABRZU

1. **Dyrektor Szkoły** - osoba pełniąca funkcję Dyrektora w Szkole Podstawowej nr 21 im. J. Gagarina w Zabrze.
2. **Szkoła** - Szkoła Podstawowa nr 21 im. J. Gagarina w Zabrze.
3. **Partner współpracujący ze szkołą** - osoby wykonujące na terenie szkoły zadania zlecone na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka, fotograf).
4. **Personel/Pracownik szkoły** - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.
5. **Małoletnie dziecko/uczeń** - każda osoba do ukończenia 18. roku życia uczęszczająca do Szkoły Podstawowej nr 21 im. J. Gagarina w Zabrze.
6. **Opiekun dziecka** - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
7. **Zgoda rodzica dziecka** - zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. **Krzywdzenie dziecka** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, a także zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniechywanie.
9. **Osoba odpowiedzialna za Politykę Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem** - wyznaczony przez Dyrektora placówki członek personelu sprawujący nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem w placówce.
10. **Dane osobowe dziecka** - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

II.

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małych. Takie jak:

1. Uczeń jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie
2. Uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.
3. Uczeń żebrze - uczeń jest głodny
4. Uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.
5. Uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych
6. Uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia. Podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia
7. Pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało nieadekwatnie do sytuacji i pogody
8. Uczeń boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu

9. Uczeń wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła
10. Uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
11. Uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.
12. Uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości
13. Uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet)
14. Uczeń używa środków psychoaktywnych
15. Uczeń nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego)
16. W pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne
17. Uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku
18. Uczeń ucieka z domu
19. Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia
20. Uczeń mówi o przemocy.

Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

1. Rodzic/opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń ucznia
2. Rodzic/opiekun odmawia współpracy/nie utrzymuje kontaktu z osobami zainteresowanymi losem ucznia
3. Rodzic/opiekun mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje ucznia (np.: używając określeń takich jak: „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”)
4. Rodzic/opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego
5. Rodzic/opiekun nie interesuje się losem i problemami małoletniego
6. Rodzic/opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni
7. Rodzic/opiekun jest apatyczny, pogrążony w depresji
8. Rodzic/opiekun zachowuje się agresywnie
9. Rodzic/opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie
10. Rodzic/opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego
11. Rodzic/opiekun faworyzuje jedno z rodzeństwa
12. Rodzic/opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym
13. Rodzic/opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających

W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

III.

ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW/WSPÓLPRACOWNIKÓW/ WOLONTARIUSZY/STAŻYSTÓW

1. Dyrektor Szkoły, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem uczniów lub opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Dyrektor Szkoły uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności należy założyć konto w systemie teleinformatycznym. Konto podlega aktywacji dokonywanej przez Biuro Informacji.
3. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, jest ogólnodostępny – nie wymaga zakładania konta.
4. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego Dyrektor drukuje i składa do części akt osobowych, związanych z nawiązaniem stosunku pracy. To samo dotyczy rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
5. Dyrektor od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
6. Kandydat, który posiada obywatelstwo inne niż polskie powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariatu związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
7. Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
8. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub opieką nad nimi.
9. Pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

IV.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM SZKOŁY

Podstawową zasadą wszystkich podejmowanych czynności przez personel szkoły jest działanie dla dobra ucznia i w jego interesie. Personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie.

Pracownik szkoły zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia czy jego słowa, działanie lub reakcja wobec ucznia są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Zaakceptowanie i znajomość zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik do niniejszych Standardów.

1. KOMUNIKACJA Z DZIEĆMI

- 1.1. W komunikacji z dziećmi należy zachowywać cierpliwość i szacunek.
- 1.2. Personel powinien uważnie słuchać dzieci i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- 1.3. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- 1.4. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 1.5. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, informujemy je o tym i staramy się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- 1.6. Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe.
- 1.7. Jeżeli zachodzi taka konieczność rozmowy indywidualne z dzieckiem mogą odbywać się przy uchylonych drzwiach lub w obecności innego pracownika.
- 1.8. Niedopuszczalne jest używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

2. DZIAŁANIA Z DZIEĆMI

- 2.1. Należy doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania. Uczniowie powinni być równo traktowani bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 2.2. Nie należy faworyzować dzieci.
- 2.3. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakiegokolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 2.4. Nie wolno utrwalać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
- 2.5. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- 2.6. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani drogich prezentów od dziecka, ani jego rodziców/opiekunów. Nie

dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.

- 2.7. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
- 2.8. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji.

3. KONTAKT FIZYCZNY Z DZIEĆMI

- 3.1. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu:
  - Gdy jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie
  - Uwzględnia wiek dziecka, niepełnosprawność, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
- 3.2. Dopuszcza się profesjonalne przytrzymanie dziecka na zasadach holdingu w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać ucznia od zachowań agresywnych lub autoagresywnych. Tego typu działania zawsze są ostatecznością po wyczerpaniu wszelkich innych metod zapewniających bezpieczeństwo dzieciom i muszą być w każdym przypadku uzasadnione. W większości przypadków działania takie będą dotyczyć tylko i wyłącznie uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością.
- 3.3. Stosując kontakt fizyczny pracownik zawsze musi obserwować reakcje ucznia i dostosowywać swoje działania do tej reakcji. W przypadku zauważenia dyskomfortu u dziecka należy natychmiast odstąpić od kontaktu (nie dotyczy sytuacji z zastosowaniem holdingu dla bezpieczeństwa).
- 3.4. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek inny sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- 3.5. Nigdy nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 3.6. Nie należy stosować takich aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne chyba, że jest to formą pracy korekcyjnej, rehabilitacyjnej, rewalidacyjnej lub elementem programu wychowania fizycznego. Do tego typu działań dziecko i rodzic powinni wyrazić zgodę.
- 3.7. Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i/lub krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, warto też skorzystać z porady specjalisty dotyczącej postępowania w tej konkretnej sytuacji.
- 3.8. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. W przypadku bycia świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, należy poinformować o tym osobę odpowiedzialną i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- 3.9. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu się, jedzeniu, myciu czy korzystaniu z toalety. Należy dążyć do tego, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała inna osoba z pracowników szkoły. Ponadto dopuszczalna jest:
  - Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a uczeń i jego opiekun wyrazi zgodę
  - Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków
  - Pomoc uczniowi niepełnosprawnemu w poruszaniu się po szkole
- 3.10. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

4. KONTAKTY POZA GODZINAMI PRACY

- 4.1. Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- 4.2. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi celowo poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- 4.3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny).
- 4.4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania się z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- 4.5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów.

5. BEZPIECZEŃSTWO ONLINE

- 5.1. Nie wolno nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 5.2. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone.
- 5.3. Pracownik powinien mieć świadomość, że treści publikowane przez niego w mediach społecznościowych oraz jego aktywność internetowa może być śledzona i oceniana przez postronne osoby, w tym uczniów i ich opiekunów.

V.

PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

1. W przypadku powzięcia przez członka personelu placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi szkoły lub Szkolnemu Rzecznikowi Praw Dziecka lub Pedagogowi szkolnemu.
2. W każdym przypadku istotne jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz odizolowanie go od domniemanego sprawcy.
3. Dyrektor/psycholog lub pedagog szkolny organizuje spotkanie z opiekunami ucznia w celu poinformowania ich o podejrzeniu.
4. Dyrektor/psycholog lub pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcami i specjalistami pracującymi z dzieckiem sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia oraz opis zdarzenia.
5. Dyrektor/psycholog lub pedagog szkolny/pedagog specjalny we współpracy z wychowawcą i specjalistami pracującymi z dzieckiem sporządza plan pomocy dziecku, który zawiera informacje dotyczące działań podjętych przez placówkę w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji, wsparcia jakie placówka zaoferuje dziecku oraz ewentualne skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku.
6. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom/opiekunom dziecka przez Dyrektora/pedagoga szkolnego/psychologa/pedagoga specjalnego, z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
7. W przypadku powiadomienia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka innych instytucji Dyrektor/pedagog szkolny/psycholog/pedagog specjalny informuje rodziców/opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (Policja, prokuratura, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności

od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

8. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów przez Dyrektora/pedagoga szkolnego/psychologa/pedagoga specjalnego – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji bądź składa wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
9. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
10. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
11. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów. Karta interwencji przechowywana jest w teczce ucznia, a jej kopia umieszczona zostaje w odrębnej dokumentacji dotyczącej Standardów Ochrony Małoletnich.

VI.

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ORAZ WIZERUNKU DZIECI W SZKOLE

1. OCHRONA WIZERUNKU DZIECKA

- 1.1. Pracownicy Szkoły uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku ucznia.
- 1.2. Pracownikowi Szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku ucznia (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Szkoły bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna małoletniego.
- 1.3. W celu uzyskania zgody rodzica/opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku ucznia, pracownik Szkoły może skontaktować się z rodzicem/opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
- 1.4. Niedopuszczalne jest podawanie danych osobowych ucznia i rodzica/opiekuna małoletniego wszelkim osobom poza instytucjami do tego uprawnionym.
- 1.5. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
- 1.6. Upublicznienie przez pracownika Szkoły wizerunku ucznia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica/opiekuna ucznia.
- 1.7. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy poinformować ucznia oraz rodzica/opiekuna o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek oraz w jakim kontekście będzie wykorzystywany.
- 1.8. Przechowywanie materiałów zawierających wizerunek dzieci odbywa się w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:
  - nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez placówkę
  - Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez placówkę w polityce ochrony danych osobowych
  - Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive)
  - Nie wyrażamy zgody na używanie przez pracowników osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków dzieci. Jedynym sprzętem, którego używamy jako instytucja, są urządzenia rejestrujące należące do placówki.

2. OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

- 2.1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)
- 2.2. Pracownik Szkoły ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
- 2.3. Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
- 2.4. Pracownik Szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego.
- 2.5. Pracownik Szkoły może wykorzystać informacje o uczniu w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości ucznia oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację ucznia.
- 2.6. Pracownik Szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji zarówno o małoletnim ani o jego rodzicach/opiekunach.
- 2.7. Pracownik Szkoły, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z rodzicem/opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik Szkoły podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
- 2.8. Pracownik Szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego rodzica/opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik Szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
- 2.9. W celu realizacji materiału medialnego dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń placówki dla potrzeb nagrania. Dyrekcja podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie placówki dzieci.

VII.

ZASADY KORZYSTANIA Z BEZPIECZNEGO INTERNETU ORAZ MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Szkoła zapewnia uczniom możliwość korzystania z Internetu tylko w czasie zajęć lekcyjnych, które tego wymagają (np. lekcje informatyki, lekcje z wykorzystaniem technologii TIK). Uczniowie w szkole mają ograniczony dostęp do korzystania z telefonów komórkowych (zgodnie ze Statutem uczniom nie wolno korzystać z telefonów na terenie szkoły).
3. Sieć szkolna jest zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami.
4. Oprogramowanie jest aktualizowane.
5. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.
6. W ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym).

VIII.

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNIICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Procedura aktualizowania Standardu Ochrony Małoletnich odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lat.
2. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Szkoły badania ankietowego (przynajmniej raz w roku).
5. W ankietach pracownicy Szkoły mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia obowiązujących Standardów w Szkole
6. Po przeprowadzonym badaniu, osoba odpowiedzialna opracowuje wyniki badania oraz sporządza raport, który przedstawia Dyrektorowi Szkoły.
7. W razie konieczności osoba odpowiedzialna opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia Dyrektorowi Szkoły.
8. Dyrektor wprowadza niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Szkoły nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.

IX.

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

1. Osobą odpowiedzialną za koordynowanie realizacji w Szkole Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem jest Szkolny Rzecznik Praw Dziecka.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie stosowania obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich w Szkole, reagowanie na naruszenia oraz proponowanie zmian w Standardach.

X.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH RODZICOM I UCZNIOM DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI ORAZ ICH STOSOWANIA

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest ogólnodostępnym dokumentem szkolnym.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Szkoły, a także dostępny w Sekretariacie Szkoły, bibliotece szkolnej oraz w pokoju nauczycielskim.
3. Standardy Ochrony Małoletnich omawiane są przez wychowawców zespołów klasowych na pierwszym zebraniu z rodzicami po ich uchwaleniu lub po wprowadzonych zmianach.
4. Wychowawca przekazuje rodzicowi/opiekunowi dziecka do podpisania oświadczenie, w którym rodzic/opiekun potwierdza, że zapoznał się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Szkole. Rodzic/opiekun w tym oświadczeniu może również zgłosić swoje uwagi i sugestie. Jeśli takie się pojawiają, wychowawca przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu.

5. Wychowawcy zespołów klasowych w ramach lekcji wychowawczej mają obowiązek zapoznania uczniów zobowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

XI.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Szkoły, uczniów i ich rodziców/opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie dokumentu drogą elektroniczną oraz zamieszczenie go na stronie internetowej, a także poinformowanie rodziców uczniów za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich opracowano z wykorzystaniem materiałów udostępnionych przez Fundację „Dajemy Dzieciom Siłę” oraz Standardów Ochrony Małoletnich opracowanych w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Powierciu.

Załącznik 1.

KARTA INTERWENCJI
PRZEPROWADZONEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 21
IM. J. GAGARINA W ZABRZU

Imię i nazwisko dziecka			
Data zgłoszenia			
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej			
Opis zdarzenia:			
Podjęte działania:	Zgłoszenie do instytucji (jakiej?):	Rozmowa z rodzicami (data, notatka służbowa z rozmowy):	Formy wsparcia dziecka:
Wyniki interwencji: (działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców):			

Podpisy osób odpowiedzialnych: